

Lotti's oorlog

Waarom de maan verdwijnt

Martine Letterie

illustraties Rick de Haas

Leopold | Amsterdam

Inhoud

Oorlog ver weg

Naar de bergen		9
De kantjil en de tijger		13
Een kaart met vlaggetjes		18
Een vergiet op je hoofd		22
De monstervogel uit de bergen		25
Waarom de maan verdwijnt		33

De oorlog dichterbij

De theeplantage van oom Kees		42
Oog in oog		45
Toen waren er nog maar drie		50
Op bezoek		54
Alweer verhuizen		57
Achter het gedek		61
Wedstrijd		66
Rolschaatsen		73
De lange nacht		76

Van het ene kamp naar het andere

Waar kun je hier de hemel zien?		85
Tjoepen		88
Het geheim van Noortje		95
Lotti's beurt		102
Weer verder		109
Honger		112

Vrij?

121		De bevrijding
124		Twee verschillen
127		Weer thuis?
132		Er zijn vaders binnengekomen!
135		Papa
142		Op de vlucht

Naar Nederland

148		Overzee
155		In Nederland
161		Naar school
165		Een eigen plek

170 | Woordenlijst

Naar de bergen

Lotti steekt haar hoofd door het open raam naar buiten. De wind op haar wangen is net zo warm als de lucht in de auto, maar minder klef. Het dak mag niet open van mama, omdat haar haar dan in de war raakt. Net alsof iemand daarop let, als ze straks aankomen. Ze gaan naar de bergen!

Lotti's jurk plakt aan haar lijf. Het is te warm om Pietje op schoot te houden. Als ze zich bukt om hem bij haar voeten te zetten, fluistert *baboe* iets in haar oor. 'In de bergen is het rijk van de dieren. Daar wonen de tijgers.'

Lotti slikt en kijkt met een schuin oog naar mama, die achter papa op de achterbank zit. Van mama mag *baboe* geen spannende verhalen aan Lotti vertellen. Volgens mama zijn de Indische sprookjes zo eng dat Lotti er niet van zou kunnen slapen. Maar waarom zou ze bang zijn? Pietje ligt immers altijd aan het voeten-einde en *baboe* op een matje voor Lotti's bed.

Mama leunt met gesloten ogen tegen de zijkant van de auto. Haar mond staat halfopen en ze ademt diep.

'Zijn er echt tijgers in de bergen?' vraagt Lotti zacht. Er trekt een tinteling over haar rug. De tijger is de koning van het oerwoud. Ze kent hem van de plaat die achter papa's bureau hangt. Daarop staat een tijger met één poot op een *kantjil* die hij net heeft gedood. Het dwerghertje klein en weerloos, de tijger groot en onoverwinnelijk. Hij kijkt Lotti altijd recht aan, terwijl hij zijn tanden ontbloot.

'Tijgers, boomgeesten, slangen...' *Baboes* lippen bewegen nauwelijks terwijl ze praat, maar toch draait papa zich om.

'*Baboe*, je vertelt toch geen onzin aan Lotti?'

Baboe buigt haar hoofd en Lotti kijkt naar buiten, terwijl hun chauffeur Parno de auto behendig over de steeds smaller wordende weg stuurt. De rijstvelden hebben ze achter zich gelaten, hier is alleen nog maar oerwoud. Hoe hoger ze komen, hoe koeler de lucht wordt. Daarom wil mama zo vaak mogelijk in het weekend naar de bergen. Parno draait de auto een smalle zijweg in. Steentjes knerpen onder

de wielen. Een knalgroene vogel met rode vleugels fladdert voor de auto uit. Hij maakt een vreemd ratelend geluid.

‘Hij waarschuwt de bewoners van het bos dat we eraan komen,’ fluistert baboe.

Rillingen lopen over Lotti’s rug.

Dan zegt papa: ‘Maak mama maar wakker, Lotti. We zijn er bijna.’

Parno remt op een open plek in het bos. Daar staan een paar lage houten huizen, op een flinke afstand van elkaar. ‘Is het hier, meneer?’

Papa knikt. ‘Volgens mijn collega zijn er elf bungalows voor vakantie-gangers. Zo ziet dit er wel uit.’

Voor Parno de motor kan uitzetten, verschijnt er een tengere *Indische* man in een beige bloes en broek.

‘Daar zul je de opzichter hebben,’ zegt papa.

Als Parno de autodeur voor Lotti en baboe opendoet, springt Pietje als eerste naar buiten. Hij rent rondjes, begint dan hard te blaffen en plast tegen een voorwiel van de auto. Gekke Pietje! Lotti laat zich uit de auto glijden en trekt haar jurk van haar benen.

‘Meneer, de hond!’ De stem van de opzichter klinkt ernstig. ‘Die kunt u het beste aan de riem houden.’

De haartjes op Lotti’s arm schieten rechtovereind, ondanks de warmte. In twee stappen is ze bij Pietje en tilt hem op. ‘Zijn er hier tijgers, meneer?’

De opzichter kijkt even naar papa, die waarschuwend zijn wenkbrauwen optrekt. De man aarzelt even en zegt dan toch: ‘Dat sluit ik niet uit.’

‘Wilt u ons onze bungalow wijzen?’ Papa wil duidelijk niet dat de opzichter over tijgers praat, maar Lotti ziet aan baboes gezicht dat zij hetzelfde heeft gehoord.

De opzichter draait zich om en gebaart naar het dichtstbijzijnde houten huis. ‘Deze is het. Volgt u mij maar.’

Nadat hij binnen alles heeft uitgelegd, blijft hij nog even op de veranda staan. ‘Misschien wil uw dochtertje me zo meteen helpen. Van de week heb ik een paar kittens van een dwergtjgerkat in het bos gevonden. De moeder was nergens te bekennen. Ik voed ze met een fles. Daar kan ik wel wat hulp bij gebruiken. De hond kan ze beter niet meenemen.’

Tijgerdwergkat! Dat klinkt toch bijna als een tijger, maar dan net ietsje veiliger. Lotti kijkt smekend naar papa en mama. 'Dat mag wel, toch?'

Papa lacht en veegt het zweet van zijn voorhoofd met een grote witte zakdoek. 'Ik zou geen nee durven zeggen!'

De opzichter woont in een klein huis dat niet ver van de laatste bungalow staat. Op de veranda zit een tengere Indische vrouw in een sarong op haar hurken bij een mand. Aarzelend blijft Lotti op een afstandje staan. Zou die mevrouw weten dat Lotti mag komen helpen? Misschien moet ze later maar terugkomen.

Op dat moment komt de opzichter uit het huis. Als hij Lotti ziet, wenkt hij haar.

'Je komt als geroepen! In die mand zitten de kittens. Kom maar kijken. Onze kokki is de melk al aan het opwarmen.'

De Indische vrouw lacht vriendelijk naar Lotti. 'Ze zijn nu nog heel schattig!'

Lotti hurkt naast haar en kijkt in de mand. Daarin ligt een knoedel van glanzend oranjegoud vel met zwarte streepjes.

Lotti herkent pootjes en kopjes, maar het is moeilijk om te zien waar het ene dier ophoudt en het andere begint. Dan begint er een te gapen en het strekt zijn pootjes uit. Het is echt een tijger in het klein!

'Het zijn er vier,' zegt de vrouw van de opzichter. 'Pak er maar een. Dan geeft kokki je zo een kommetje melk.'

Voorzichtig tilt Lotti de gaper uit de mand. Dan vouwt ze haar benen in kleermakerszit en ze legt de katten op haar schoot. Met een wijsvinger aait ze over het kopje van het tijgerkatje. Meteen slaat het diertje zijn nagels in haar vinger.

'Au!' Geschrokken trekt Lotti haar hand terug.

De opzichter lacht. 'Het zijn jagers!'

Achter hem komt kokki uit het huis met een dienblad. Daarop staan vier kommetjes. Een daarvan zet ze naast Lotti. 'Alstublieft.'

De vrouw van de opzichter geeft Lotti een zakdoek met een knoop erin. 'Kijk, ik doe het voor. Je moet de knoop eerst goed in de melk dopen. Daarna laat je het katje eraan zuigen tot hij leeg is.'

Het bekje van de tijgerbaby past precies om de knoop. Hij begint te zuigen en tegelijkertijd duwt hij met zijn pootjes tegen Lotti's been. Zijn nagels prikken in haar vel, maar dat geeft niet. Ze geeft een tijgerkat te drinken!

De kantjil en de tijger

Als Lotti die avond onder de klamboe ligt, lijkt het net als thuis. Ze hoort het zachte praten van papa en mama op de voorgalerij, het zingen van de krekels en het klokkende roepen van een *tijtjak*. Maar toch...

'Baboe, eten tijgers graag kinderen?'

Van de andere kant van de klamboe komt onmiddellijk antwoord.

'Wie denk je dat slimmer is, de kantjil of de tijger?'

'De tijger natuurlijk!' Lotti draait zich op haar zij, zodat haar gezicht dichterbij dat van baboe is.

'Luister dan naar het volgende verhaal...,' zegt baboe.

‘O p een dag kwam een kantjil in het woud een tijger tegen, die erg chagrijnig keek. Het hertje maakte een diepe buiging.

“Gegroet, edele broeder.”

“Jou moest ik net hebben,” bromde de tijger. “Jij hebt me vorige week aardig voor de gek gehouden... Als ik je nu opeet, sla ik twee vliegen in één klap.”

“Dat begrijp ik,” antwoordde de kantjil. “Het is nu alleen geen goed moment. De vorst heeft me opgedragen zijn eieren te bewaken.” Hij wees naar de salakboom vlak achter hem, die vol vruchten hing.

“Laat mij wat van die eieren eten,” zei de tijger.

De kantjil knikte. “Dat is goed, maar dan moet je mij laten leven.”

De tijger smakte hongerig. “Vooruit dan maar. Maar waarom loop je ineens zo snel weg?”

“Omdat de vorst mij zeker zal doden als jij zijn eieren eet,” zei de kantjil en hij holde het bos in.

De tijger nam een hap van de zure vruchten en merkte dat de kantjil hem bedrogen had. Kwaad rende hij het hertje achterna. Hij vond de kantjil onder een grote boom, tussen twee wortelhoutplanten. “Daar ben je, bedrieger! Nu eet ik je op!”

“Ik begrijp dat je boos bent,” zei het hertje. “Het is nu alleen geen goed moment. Ik moet de gong van de koning bewaken. Niemand mag erop slaan.”

“Ach toe,” zei de tijger. “Laat mij het één keer proberen...”

De kantjil schudde zijn kopje. “Doe het alsjeblieft niet, de koning zal me vermoorden!”

Maar de tijger was niet meer van het idee af te brengen. Hij gaf zo’n harde knal op de wortelhoutplanten dat alle wespennesten eruit vielen. Woedend vielen de wespen de tijger aan en ze staken hem overal. Jankend van de pijn sloeg hij op de vlucht. Toen hij zijn wonden had gelikt, kon hij nog maar aan één ding denken. Wraak! Hij zou de kantjil opeten met huid en haar! Hij rende net zo lang door het bos tot hij het hertje weer vond. Het zat naast een grote, opgerolde python.

“Je hebt me bedonderd,” gromde de tijger. “Nu eet ik je op!”

“Doe het niet nu,” zei de kantjil. “Ik zit hier om de gordel van de vorst te bewaken.” En hij wees op de python.

“Mag ik hem eens omdoen?” vroeg de tijger.

De kantjil keek hem verschrikt aan. “Alsjeblieft niet! Dan vermoordt de koning me!”

De tijger lachte. “Dat kan mij niet schelen!” Hij deed de slang om zijn nek.

Hij keek naar de kantjil. “Zit hij goed zo?”

“Hij moet nog ietsje strakker,” antwoordde het hertje.

De python deed wat de kantjil zei en zo stierf de tijger.’

Als baboe zwijgt, hoort Lotti alleen het roepen van de tjitjak. In gedachten ziet ze de kantjil weghuppelen. Tot vandaag wist ze niet dat dieren glimlachen konden, maar de kantjil kan het in ieder geval wel.

'Slim van je,' kan Lotti nog net mompelen voor ze in slaap valt.

